

Sygn. akt II KK 342/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 grudnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik (przewodniczący)

SSN Andrzej Siuchniński (sprawozdawca)

SSN Paweł Wiliński

Protokolant Emilia Bieńczak

w sprawie **S. G.**

ukaranego za wykroczenia z art. 54 k.w. w zw. z § 18 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 kwietnia 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz.U. 2020 poz.674) i art. 140 k.w.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 7 grudnia 2021 r., w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

kasacji wniesionej przez Rzecznika Praw Obywatelskich

na korzyść ukaranego

od wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w R.

z dnia 19 czerwca 2020 r., sygn. akt II W [...]

1) uchyla wyrok nakazowy w zaskarżonej części i uniewinnia S. G. od popełnienia przypisanego mu wykroczenia z art. 54 k.w. w zw. z § 18 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 kwietnia 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii,

2) uchyla wyrok nakazowy w części obejmującej orzeczenie o karze i w tym zakresie przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w R. do ponownego rozpoznania,

3) kosztami postępowania w sprawie, w części związanej z czynem, za który S. G. został uniewinniony, obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

S.G. został obwiniony o to, że:

1) w dniu 21 kwietnia 2020 r. około godz. 10:05 w miejscowości B., P., gm. L. nie stosował się do obowiązku zakrywania ust i nosa przy pomocy odzieży lub jej części, maski, maseczki lub kasku ochronnego, tj. o wykroczenie z art. 54 k.w. w związku z § 18 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 kwietnia 2020 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii;

2) w dniu 21 kwietnia 2020 r. około godziny 10:05 w miejscowości B., P., gm. L., będąc pod wpływem alkoholu dopuścił się nieobyczajnego wybryku w ten sposób, że leżał na chodniku w wiacie przystankowej, tj. o wykroczenie z art. 140 k.w.

Sąd Rejonowy w R. wyrokiem nakazowym z dnia 19 czerwca 2020 r., sygn. akt II W (...), uznał S. G. za winnego popełnienia zarzuconych mu wykroczeń i za to na podstawie art. 140 k.w. w zw. z art. 9 § 2 k.w. wymierzył mu karę 1 miesiąca ograniczenia wolności, polegająca na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym. Wyrok nakazowy uprawomocnił się w dniu 15 lipca 2020 r.

Kasację od tego wyroku wywiódł Rzecznik Praw Obywatelskich, zaskarżając powyższe orzeczenie w części, w której Sąd uznał S. G. za winnego popełnienia czynu z art. 54 k.w. w zw. z § 18 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 kwietnia 2020 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz.U. 2020 poz. 674), na korzyść ukaranego. Skarżący zarzucił rażące i mające istotny

wpływ na jego treść naruszenie prawa materialnego, to jest art. 54 k.w. w zw. z § 18 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 kwietnia 2020 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. 2020 r. poz. 674), poprzez niewłaściwe jego zastosowanie w sytuacji, gdy czyn przypisany S. G. nie wyczerpywał znamion tego wykroczenia.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w R. z dnia 19 czerwca 2020 r., sygn. akt II W (...) w zaskarżonej części i uniewinnienie obwinionego od popełnienia przypisanego mu wykroczenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja jest oczywiście zasadna.

Rację ma Rzecznik Praw Obywatelskich kwestionując w skardze kasacyjnej orzeczenie Sądu Rejonowego w R. w części skazującej S. G. za wykroczenie z art. 54 k.w. w zw. z § 18 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 kwietnia 2020 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz.U. 2020 poz. 674). Rozporządzenie to nie odsyłało bowiem w swej treści do konkretnego przepisu kodeksu wykroczeń i nie określało wobec sprawcy prawnomaterialnych konsekwencji naruszenia przez niego zawartych w nim przepisów. Ponadto w oczywisty sposób niedopuszczalne jest przyjęcie, że normę blankietową zawartą w art. 54 k.w. wypełniać mogły uregulowania określone w omawianym rozporządzeniu.

W utrwalonym już orzecznictwie Sądu Najwyższego zasadnie wskazywano, że nałożenie nakazów i zakazów w zakresie podstawowych praw i wolności obywatelskich może mieć miejsce jedynie w sytuacji wprowadzenia jednego z trzech stanów nadzwyczajnych, o których mowa w przepisie art. 228 ust. 1 Konstytucji RP. Szczegółowe uregulowania dotyczące funkcjonowania organów władzy publicznej, a także reguły i zakres dokonywania tych ograniczeń wolności i praw człowieka winny natomiast, stosownie do treści art. 228 ust. 2 Konstytucji RP znaleźć odzwierciedlenie w regulacjach **ustawy**. Ponadto pełną aktualność

zachowują wywody w uzasadnieniach licznych orzeczeń Sądu Najwyższego wskazujące, iż rozporządzenia w omawianym zakresie zostały wydane z przekroczeniem granic upoważnienia ustawowego naruszając art. 92 ust. 1 Konstytucji RP (por. wyroki z dnia: z dnia 16 marca 2021 r., II KK 64/21, OSNK 2021, z. 4 poz. 18; z dnia 16 marca 2021 r., II KK 74/21, OSNK 2021, z. 4, poz. 19; z dnia 16 marca 2021 r., II KK 97/21; z dnia 24 marca 2021 r., II KK 48/21; z dnia 24 marca 2021 r., II KK 66/21, 26 marca 2021 r., II KK 40/21, OSNK 2021, z. 5, poz. 21; z dnia 8 kwietnia 2021 r., II KK 75/21; z dnia 26 kwietnia 2021 r., II KK 67/21, z dni 29 kwietnia 2021 r., II KK 135/21; z dnia 5 maja 2021 r., II KK 106/21; z dnia 5 maja 2021 r., II KK 121/21; z dnia 12 maja 2021 r., II KK 76/21; z dnia 12 maja 2021 r., II KK 82/21; z dnia 11 czerwca 2021r, II KK 226/21; z dnia 15 czerwca 2021r., II KK 180/21).

Podzielając w pełni wyczerpującą argumentację zawartą w uzasadnieniach do wyżej wymienionych judykatów Sądu Najwyższego nie ma potrzeby szerszego jej powielania.

Wobec uznania, że w sprawie będącej przedmiotem kasacji Rzecznika Praw Obywatelskich, brak było podstawy prawnej wypełniającej blankiet normy sankcjonowanej z art. 54 k.w., wyrok nakazowy w zaskarżonej części (tj. dotyczącej wykroczenia z art. 54 k.w. w zw. z § 18 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 kwietnia 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii) należało uchylić, a obwinionego – stosownie do treści art. 537 § 2 *in fine* k.p.k. w zw. z art. 112 k.p.w. – uniewinnić od popełnienia zarzucanego mu wykroczenia. Uwzględniając przy tym okoliczność, że zaskarżonym wyrokiem została wymierzona kara zgodnie z art. 9 § 2 kw., tj. za obydwa przypisane nim S. G. wykroczenia, również w zakresie obejmującym orzeczenie o karze należało uchylić ten wyrok a sprawę przekazać Sądowi meriti do ponownego rozpoznania.

W konsekwencji powyższego kosztami postępowania w niniejszej sprawie obciążono Skarb Państwa.

